

katolička i islamska kultura i civilizacija “nastale uglavnom na istoj, srpskoj etničkoj osnovi” (Đuretić, 1992). Tvrdi se i da je “rimsko-latinska civilizacija i njena potonja moć utemeljena na osnovama etrurske, odnosno pelaške odnosno (i) protoslovenske civilizacije” a isto se zaključuje i za civilizaciju antičke Grčke (Kljakić, 1992). Poreklo Srba se traži u dubokoj prošlosti, “daleko pre one opisane kod Prokopija i Jordana (6. vek naše ere) pa čak i daleko pre one koju nam je prikazao ‘otac istorije’ Herodot (5 pre naše ere) dakle duboko u prošlosti evropskih naroda” i veruje da je trag o njima morao postojati i u vreme kada su se u Evropi tek počele obrazovati pojedine grupe naroda kao što su Grci, italski narodi, Kelti, Germani, baltički narodi, skitski (Novaković, 1992).

Iako je malo čudno da se na kraju 20. veka reafirmišu ideje koje je domaća nauka odbacila još pre sto godina, a budući da se pokazuje da ista nekritička struja kod intelektualaca uvek ima svoje epigone, treba se osvrnuti i na njene duhovne tvorce u prošlosti. Naravno, u 19. veku ova mistifikacija je išla mnogo dalje, od kritičke nauke je još tada bila odbačena, pa i ismejana, ali se istovremeno upravo na ovom primeru pokazuje kako kritička nauka nema trajnog dejstva na širu čitalačku publiku, kao što ga imaju romantičarske bajke.

Po Milojeviću još je Aleksandar Veliki osvojio Beograd od “Srbalja”, a narodi koji su živeli u ovim zemljama “od iskoni su se zvali samo Srbima, a ne drugim koim narodom; pa su ih ovako zvali i stranci od tog doba, pa i posle toga čak i do početka 11. veka p. Hr.” Ali ni Aleksandar Veliki, po njemu, nikada nije pokorio ovaj narod “zato što su srpska plemena po rečima sviju grčkih istorija i istorika: ‘bivala pobedjavana; ali nikad pokoravana’”. Milojević je išao i dalje i tvrdio da je Beograd od Aleksandra do Trajana bio u srpskim rukama, dok je Smederevo “i na nekoliko tisuća godina, takođe naše”. Podvlačio je da su oba grada osnovali Srbi “na nekoliko tisući god. pre Hrista” a od njih su ih osvojili prvo Egipćani pod Ramzesom II, pa kasnije Darije, pa Aleksandar i Filip... Pisao je o današnjim slovenskim a nekada srpskim plemenima koja su “od svoih 100 miliuna duša, starinom prvi i najstariji u Evropi” (Milojević, 1871).

I Veselinović je verovao da “Srbinom zvala je se cela tako zvana sada Slovenska ili Slavenska grana” a osnovni argument mu je bio da ime Sloven nije staro i pravo ime jer se ne pominje pre Hrista za razliku od imena Srbin. Pišući o velikoj seobi, Veselinović je navodio da “tako zvana Slovenska ili Slavenska plemena, a pređe samo srpska, raseju se po srednjoj Evropi, i u toku vremena mesto svog opštег imena Srbin, dobiju predelne nazive”. Naselivši Balkansko poluostrvo srpski narod “prirodno je i mogao doživeti onu slavu i veličinu na 4 veka pre Hrista pod svojim kraljevima: Velikim Aleksandrom Filipom i drugima još u starije doba”. Samuilo je bio “car Makedonaca – Srba”, a deo Srba koji je u velikoj seobi otiašao na Baltik, znao je za svoju braću na jugu pa je odlučio “da se opet sa svojom jednokrvnom braćom sjedini”, dok je vizantijski car “uvideo jednokrvnu srodnost Srba sa Makedoncima, Dardancima, Ilircima i Trivalcima” pa ih je pustio na Balkan “bez boja” (Veselinović, 1880).

Slično je pisao i Panta Srećković tvrdeći da su se Anti i Sloveni ranije zvali “jednim opštim imenom – Spori, što znači Srbi ili Rasi” (Srećković, 1884), kao i Spirodon Gopčević, da su se Sloveni “u prvom početku zvali Srbi ili Serbi” što je bilo “praime svih Slovena”. Po njemu je fakat da je “car Justinian 1. bio Srbin imenom Upravda, a ne Grk” pa je zaključivao da je u 7. veku celo poluostrvo bilo gusto naseljeno Srbima i da se “od Ponta do Adrije i od Karpat do Moreje govorilo staro srpski, to jest onim prajezikom svih Srba (Slovena)”. Sofija je bila “od vajkada srpska varoš, jer se ne de zamisliti, da je srpski kralj sahranjen u bugarskoj varoši” (Gopčević, 1890).

U svojoj Istoriji srpskog naroda Kovačević i Jovanović su bili nešto oprezniji navodeći da je pored imena Slovenin živelo još jedno ime, “znatno a starije od prvoga. To je ime Srbin (u množini: Srbli i Srbi) koje je još u prvo vreme posle Hristova rođenja zabeležio čuveni rimski učenjak Plinje Stariji”, pa su zaključivali da “neki pisci uzimaju da je ono najpre bilo zajedničko svim Slovenima, pa posle da je potisnuto i ostalo samo nekim” (Kovačević, Jovanović, 1893). I “Bdin” bi voleo da je tako, ali je ipak bio oprezan. Pisao je da istorija “kazuje da je ime Srbin (Sorbi, Sorabi, Srbi) bilo ime nacionalno, opšte. Mnoge slaviste meću tu i Ruse. Ali ne uzmimo to kao polaznu tačku”. Ostavljavajući poslednju tvrdnju kao još nedokazanu, tvrdio je da je srpsko nacionalno ime svoj koren imalo “u duši narodno” (Bdin, 1903).

I po Ivaniću, sva zemlja do zidina solunskih, pa i preko njih, “širom poluostrva Halkidike”, bila je srpska. “Sve je bilo srpsko od Telasalije i Epira do Save, do Dunava i do zemalja ugarskih na Severu i mletačkih na Zapadu”. Pozivao se na “teoriju” da su se svi Sloveni u prastaro vreme zvali Srbi ili Serbi, “to je bilo nekad praime svih Slovena” koji su imali i zajednički jezik, “prastari jezik srpski”. Pretpostavlja je da je Slovena bilo na Balkanu i pre Hrista pa je računao da ih je bilo pre 3099 godina. Po njemu, Dušan je imao na vizantiski presto više prava no “Ana, tuđinka i usurpator Kantakuzen”, Justinian I je Srbin, a ljuti se i na “bugarske falsifikate” koji “maćedonsko carstvo” proglašavaju za drugo zapadno bugarsko carstvo, tvrdeći da su ga naprotiv, “osnovali Nikolini sinovi David, Aron, Mojsej i Samuilo, dakle poglavice srpskog plemena Brsjaka i Bistričana” (Ivanić, 1906).

Bilo je i autora za koje su Marička i Kosovska bitka bile “događaji svetskoga značaja” pa kad je “prvi skoroteča stigao u Pariz s izvešćem, da su Srbi posekli Sultana Murata, nastalo je neopisano veselje i služeno blagodarenje u crkvi Notrdamskoj, uz pesmu ‘Tebe, Boga hvalim’” (Stepanović, 1913), odnosno da je “kralj Karlo 6. u Notrdamskoj crkvi priredio blagodarenje, što je nekrst pobedena” (Jaša Tomić, 1913), odnosno, da je u “crkvi Notr dam odsluženo blagodarenje zbog pobeđe hrišćanskog oružja” (Jovanović, 1936). I ova priča je reaktivirana danas u tvrdnji npr. da je “kralj Tvrtko netačno izvestio Zapadnu Evropu o pobedniku, te u čast hrišćanskog trijumfa zvoneše zvona Bogorodičine crkve u Parizu” (Dacić, 1997).

U pošlosti je bilo i autora po kojima u 7. veku nije bilo ni jednog kraja na Balkanskom poluostrvu koji nije bio naseljen Srbima, koji su prodri na jug “težeći da izdužu na more kod Soluna”, Sofija je bila srpsko naselje, a Ohridska patrijaršija je osnovana od strane “Srbijanca Šišmana, vođe Brsjaka, koji su Srbi” (Radosavljević, 1925). Verovalo se da su Srbi “moralni biti